

Jaarverslag 2020 Stichting Fairtrade Gouda

1. Inleiding

In 2019 is een start gemaakt met de uitvoering van het Verdiepingsplan 2019-2020. 2020 zou het sluitstuk zijn van dit plan en vervolgens zouden we een nieuw plan voorleggen in het kader van de titelverlenging voor het predicaat Fairtrade gemeente.

Door de corona pandemie hebben veel geplande activiteiten geen doorgang kunnen vinden of hebben een andere vorm gekregen

In de volgende paragrafen zullen we vertellen wat we in 2020 hebben kunnen uitvoeren van de plannen die de stichting Fairtrade Gouda voor 2020 had voorgenomen. Door de pandemie hebben we maar een klein deel van de kernactiviteiten kunnen uitvoeren. We vertellen wat er wel en niet van is uitgevoerd, en wat doorschuift naar het Jaarplan 2021

2. Kernactiviteiten

a. Deelnemers en criteria voor verlenging van de titel

Deelnemers vormen de kern van Fairtrade Gouda. Ondanks de corona crisis hebben we in 2020 vijf nieuwe deelnemers mogen verwelkomen, 2 zijn er van wege sluiting afgevallen. Ultimo 2020 telden we 90 'reguliere' Fairtrade deelnemers en 26 Eerlijk Winkelen deelnemers, waarvan 16 ook in de categorie Fairtrade, dus 100 in totaal over beide categorieën. Op de website: fairtradegemeentegouda.nl/organisaties zijn ze ook te vinden onder de kopjes: - waar te koop, -waar gebruikt en Eerlijk winkelen.

b. Wereld Fairtrade dag c.q. Fairtrade weken in mei en oktober/november

De activiteiten rond Wereld Fairtrade dag (tweede zaterdag in mei) en de aansluitende Fairtrade week moesten vanwege corona helemaal worden geschrapt. De Fairtrade week eind oktober/begin november liep tegen dezelfde beperkingen aan. Zo kon de traditionele Fairtrade maaltijd niet doorgaan. Toch lukte het in samenwerking met andere Fairtrade Gemeenten in het Groene Hart wel aandacht te geven aan het thema Fair Fashion. In de Fairtrade week van eind oktober – die met bescheiden inzet toch veel aandacht kreeg – werd een goedgeslaagde etalage actie rond het thema Fairfashion opgezet. Ook de ondernemers in de ondernemers in de Fairtrade straat deden mee met de etalage-actie.

In aanvulling op en als alternatief voor) andere activiteiten tijdens de najaar's Fairtrade week werd het idee voor het Fair Fashion webinar ontwikkeld. Gekozen is voor de vorm van een webinar om het hoofd te bieden aan de corona maatregelen én om een jongere generatie te bereiken. Naast Goudse winkeliers, als Outdoor Gouda, Karakter en Terre des Hommes, was ook deelname voorzien van Sophie Heesen (gemeenteraadslid PVDA), Hermien Buis (www.kouwekieren.nl) en Marleen Selten (Young&Fair). De panelleden zouden met een beperkt publiek bijeenkomen in cultuurhuis de Garensponnerij. Via streaming zou de discussie thuis door een breder publiek worden gevolgd. In die zin was het eigenlijk een 'hybride bijeenkomst, meer dan een 'webinar'.

Het webinar zou georganiseerd worden in cultuurhuis de Garensponnerij, dat ook voor de technische realisatie zou zorgen. Het webinar is gepromoot door middel van een social mediacampagne en had zowel aanmeldingen uit Gouda en omstreken als ook uit andere Fairtrade gemeenten.

Vanwege sluiting van de theaters hebben we het webinar helaas moeten uitstellen tot 2021.

3. Educatieve activiteiten en Educatief Fonds

a. Wereldreizen

Zoals in eerdere jaren zijn we in januari begonnen met het organiseren en uitvoeren van de Wereldreis lessen. Ook met de Chocoladefabriek waar de cacao reis rond de Fairtrade week in mei doorgaans gehouden wordt. Natuurlijk ook met de winkeliers die we wilden bezoeken. 4 Scholen hadden zich ingeschreven. Maar het kon allemaal niet doorgaan vanwege het Corona virus. In juni gingen we ons met nieuwe moed ons richten op de wereldreis in het najaar. Bij de Brede School hadden 2 scholen zich opgegeven. In september bleef er nog 1 school over voor een groep 7. Helaas hebben we deze activiteit ook moeten annuleren.

Er is zeker interesse voor ons wereldreizen concept, maar scholen houden noodgedwongen een slag om de arm. Voor 2021 gaan we ons richten op nieuwe vormen en een nieuwe les.

b. Activiteiten rondom Max Havelaar

Fairtrade Gouda was van plan om in 2020 aandacht te besteden aan het Multatuli jaar, waarin werd herdacht dat Eduard Douwes Dekker 200 jaar geleden is geboren. Hij is de auteur van de het beroemde boek "Max Havelaar" onder welke vlag Fairtrade opereert. Het oorspronkelijke idee was om een Goudse versie te maken van de film die Fairtrade Waddinxveen produceerde van het toneelstuk dat toneelgroep Maskerade in mei 2019 heeft opgevoerd bij de officiële start van de Eerste Fairtradedstraat van Nederland. Dat idee veranderde door contacten die ontstonden met de Goudse filmclub "Het Toverlint". Daarmee werden gesprekken gestart over de realisatie van genoemde film, aan de hand van een script waarvoor de eerste ideeën werden gevormd. Maar vervolgens sloeg corona toe en moest dit hele project worden stopgezet. Er is hoop dat dit toch in de loop van 2021 kan worden hernomen.

4. Duurzaamheid en MVO

Fairtrade Gouda is actief lid van de **Werkgroep Duurzaamheid Gouda**, een samenwerkingsverband van maatschappelijke organisaties die in 2017 de motor is geweest achter de organisatie van de eerste Duurzaamheidsdag in Gouda, gevolgd door andere evenementen als het *Sustainable Food Event* in 2018 en de *social hackathon* en de presentatie hiervan op het Duurzaamheidsevent in de Rabobank in 2019. In 2020 zijn voorbereidingen getroffen voor een nieuwe hackathon rondom het thema circulaire economie maar de uitvoering moest worden uitgesteld. Ook is Fairtrade Gouda actief betrokken bij het ontwikkelen van een projectplan "Geef Gouda Duurzaam Door" (G2D2). Dit voor projectplan zal ter financiering voorgelegd worden aan de commissie Gouda 750 jaar. Fairtrade Gouda brengt in dit projectplan vooral de relaties met de SDG's en Gouda en haar positie en rol in de internationale context in.

Fairtrade Gouda is ook lid van het **DuurzaamheidsPlatform Gouda** (DPG) en heeft deelgenomen aan enkele activiteiten van DPG.

5. Verdiepingsplan

We hebben er in 2018 voor gekozen een **verdiepingsplan** te ontwikkelen voor de periode 2019/2020.

De volgende thema's zijn in dit plan opgenomen:

1. Programma voor speciaal bijzonder onderwijs.

Dit programma wordt gefinancierd uit ons speciale educatieve fonds. In 2019 organiseerden we een pilot met de Park en Dijkschool, o.a. met een speciaal ontworpen kwartetspel. Zie daarvoor ook ons jaarverslag over 2019. (Helaas konden vanwege de corona crisis, de geplande activiteiten geen doorgang vinden.) In 2020 was een vervolg gepland, dat helaas niet kon doorgaan. Voor 2021 is er nieuwe hoop.

2. Gesprekken met een aantal supermarkten in Gouda in het kader van de Oxfam Novib campagne "Behind the barcodes".

We hebben in de loop van 2019 en ook begin 2020 overleg gehad met Oxfam Novib en ook samen met de coördinator van de Fairtrade Gemeenten Campagne op nationaal niveau gekeken naar mogelijkheden om met een aantal teams bij de ON-campagne aan te sluiten. De belangstelling hiervoor vanuit andere kernteams was niet groot, maar bovendien was het lastig om de ON-campagne en het bijbehorende actiemodel aan te laten sluiten op de lokale mogelijkheden. De relaties die we lokaal met een aantal supermarkten hebben ontwikkeld, ook als deelnemers aan Fairtrade, maken het moeilijk de confrontatie te zoeken.

Bovendien blijken uit de cijfers die Oxfam laat zien, juist enkele van de supermarkten – zoals met name Plus – waarmee Fairtrade Gouda een goede relatie heeft opgebouwd, behoorlijk laag te scoren, althans in het model dat Oxfam hanteert. Dat soort tegenstrijdigheden worden ook door Fairtrade Nederland geconstateerd.

Om die redenen besloot Fairtrade Gouda dit onderdeel van het Verdiepingsplan niet verder uit te werken.

3. Verdere uitbouw van de activiteiten in en rond het Fairtradedkwartier/ 1^e Fairtradestraat van Nederland (Lange Groenendaal e.o.)

Voorals t.g.v. corona is er minder gedaan dan gepland en gehoopt. Niettemin zijn de contacten met de ondernemers zoveel mogelijk onderhouden, o.a. rond de publiciteit die Fairtrade Gouda genereerde, met speciale aandacht voor de gevolgen van de coronacrisis voor de ondernemers in de straat. Er kwam in de straat één enthousiaste Fairtrade onderneming bij: Louloudí, waar o.a. babykleertjes worden verkocht.

4. Regionale samenwerking: zie daarvoor ook onder 6.

Daarnaast lieten we tijdens de Fairtrade week van eind oktober zien hoe regionale samenwerking ook heel praktisch kan zijn. In Gouda, Krimpenerwaard en Bodegraven-Reeuwijk werd aandacht gegeven aan Fair Fashion, het landelijke thema. In deze drie Fairtrade gemeenten werd een actie georganiseerd met een flink aantal winkels – allen deelnemers aan Fairtrade en/of Eerlijk Winkelen – die gedurende de week Fair Fashion centraal zetten. Via gezamenlijk ontworpen en vormgegeven flyers, displays en posters kreeg deze campagne een heuse Groene Hart-uitstraling. Dat smaakt in elk geval naar meer gezamenlijke activiteiten!

5. Ambassadeurs netwerk

In 2020 kwamen de ambassadeurs slechts 1 keer bijeen, in januari. Een digitale bijeenkomst in het najaar liep vast op technische problemen. Voor 2021 zijn al goede voornemens gemaakt om de ambassadeurs weer actief te maken. Birgit Rutgers van Lunchcafé curcuma is eind 2020 tot de ambassadeurs toegetreden. De andere ambassadeurs zijn Fred Ipenburg (kerken), Ron Heijberg (Sligro), Céline Brugman (Biowinkel), Christiaan Quik (politiek, gemeenteraad) en Loes Vork (communicatiesector).

6. Samenwerking

a. Gemeente Gouda

Gemeente Gouda is bewust Fairtrade gemeente. Behoud van de titel Fairtrade Gemeente is onderdeel van het duurzaamheidsbeleid, bijv. vastgelegd in de Nota Inkoop- en Aanbestedingsbeleid 2017.

Met wethouder Hilde Niezen was ook dit jaar weer overleg, zij het digitaal vanwege corona. Daarin werden als gebruikelijk Jaarverslag en Jaarplan besproken. Regelmatig was er contact met Renate Mols, de opvolgster van Evelien ten Cate.

De gemeente heeft naast de jaarlijkse bijdrage van 5.000 euro voor activiteiten van Fairtrade Gouda in de stad in 2020 ook een bijdrage betaald van 1.000 euro voor de landelijke ondersteuning vanuit de Stichting Fairtrade Gemeenten, sinds enige tijd een voorwaarde voor het dragen van de titel Fairtrade gemeente.

Burgemeester (sinds eind 2019) Pieter Verhoeve toont zich warm pleitbezorger van Fairtrade. Dat bleek ook uit het interview dat hij aan Hans van Raalte gaf voor één van onze Goudse Post-logopagina's.

Enige discussie is wel ontstaan n.a.v. de nieuwe eind 2019 door de gemeente gedane aanbesteding op warme dranken (met o.a. de koffieautomaten). Het blijkt niet helemaal duidelijk te zijn of die volledig Fairtrade-proof is. Daarover is het gesprek met de gemeente nog gaande.

b. Regionale samenwerking

Met de kernteams uit de vier omringende gemeenten – Waddinxveen, Krimpenerwaard, Zuidplas en Bodegraven-Reeuwijk – is een goed samenwerkingsband ontstaan. Er is een gezamenlijk plan van aanpak geformuleerd dat als doel heeft het motiveren van de leden en het verbeteren van het werk van de kernteams.

Onderdelen van dit plan van aanpak zijn:

1. Kennisuitwisseling en debat over het begrip Fairtrade in haar samenhang met de Sustainable Development Goals en Duurzaamheid.
2. Nieuwe strategieën ontwikkelen om lokaal het bewustzijn te vergroten bij consumenten, bedrijven en de gemeente over nut en noodzaak van Fairtrade.
3. Het versterken van de organisatie door een breder draagvlak van de kernteams Fairtrade in de regio Midden-Holland.
4. In dit kader ontstond al eind 2019 een plan voor een gezamenlijk regionaal symposium. Er is een voorbereidingsgroep gevormd, die bij de verdere concretisering helaas ook door corona werd afgeremd. Maar ook dit plan zal in 2021 weer uit de ijskast worden gehaald.

7. Communicatie en media-aandacht

a. Logo pagina's

In 2020 verschenen zes edities van de logopagina in de Goudse Post, waarvan vier enkele pagina's en twee dubbele pagina's. Daarin was er volop aandacht voor de gevolgen van de coronacrisis voor onze Fairtrade-deelnemers, winkels vooral. Konden we in mei nog schrijven dat de gevolgen voor winkels door de actie 'Koop Lokaal' nog wel wat meevielen (behalve dan het faillissement van banketbakker Van den Berg), in december moesten we schrijven dat de lockdown toch wel hard aankwam bij lokale ondernemers, met name ook bij enkele Fairtrade-deelnemers.

Dat Fairtrade Gouda ook aandacht heeft voor de problemen elders in de wereld, bleek in een artikel van Harry Clemens over de extreme armoede in de derde wereld als gevolg van corona. Hij deelde

meteen een snier uit naar Douwe Egberts, dat juist in deze crisistijd een extra bonus uitdeelde aan een nieuw directielid.

Fairtrade Gouda zocht niet alleen de publiciteit via de 'eigen' pagina in de Goudse Post, maar ook door regelmatige persberichten. De Goudse Post heeft in 2020 diverse artikelen geplaatst op basis van deze persberichten. Ook andere Goudse media besteedden aandacht aan onze activiteiten, zoals het digitale Gouds Dagblad, de Krant en de digitale rubrieken van Gouda.nl en AD/Groene Hart. Ook in de digitale Indebuurt.nl/Gouda waren artikelen te lezen over Fairtrade Gouda, dit is een betaalde service, gekoppeld aan het abonnement met DPG Media (logopagina's Goudse Post).

b. Website en nieuwsbrieven

De website www.fairtradegemeentegouda.nl is actief onderhouden en regelmatig verschijnen hier nieuwsberichten. Deelnemers aan Fairtrade Gouda zijn hier te vinden ('Waar te koop' en 'Waar gebruikt') evenals die van Eerlijk Winkelen. Op andere pagina's staat achtergrondinformatie bijv. de criteria van de fairtrade gemeente campagne. In het najaar van 2020 werd speciale aandacht geschonken aan Fair Fashion.

Er zijn in 2020 drie nieuwsbrieven verzonden met artikelen die ook verschijnen in de nieuwsberichten (mei, oktober en november).

c. Social mediacampagnes en Webinars

Het streven van Fairtrade gemeente Gouda om meer in te zetten op nieuwe/sociale media ten einde een bredere en vooral jongere doelgroep te kunnen bereiken heeft in 2020 nieuwe impulsen gekregen. Hieruit zijn enkele succesvolle actiemomenten voortgevloeid. In de zomer van 2020 is er een social media-brainstorm-bijeenkomst geweest met onze ambassadeur Loes Vork, tevens communicatiespecialiste. Op basis van deze workshop zijn 16 aanbevelingen en een stappenplan geformuleerd.

Daarin kwam naar voren dat we onze doelen duidelijk voor ogen moeten blijven houden en dat jongere doelgroepen echt beter via social media kunnen bereiken. Dit kunnen we vooral middels geplande campagnes doen. In aanloop naar de Fairtrade week met als thema Fair Fashion zou een eerste campagne worden gestart, met medewerking van Goudse duurzame kledingwinkels. Echter kwamen we in die bijeenkomst ook tot de conclusie wij eerst eens beter onze "basics" op orde moeten hebben. Om die laatste reden is heeft Loes Vork scholing verzorgd op het gebied van social media. Daarnaast is in september een Instagram account aangemaakt en een Hootsuite account om posts vanaf één plek én door meerdere mensen mogelijk te maken. Stichting Fairtrade gemeente Gouda dus ook op Instagram aanwezig, naast Twitter en Facebook. Uitdaging blijft bij alle drie media om continu content te blijven genereren of te delen. Hiervoor zullen we in de toekomst meer van onze Fairtrade deelnemers moeten vragen en ook mogen verwachten.

Mooie social-media resultaten uit 2020 waren de etalage-actie bij onze deelnemers en de campagne rondom het Fairfashion webinar dat door omstandigheden niet doorging. Hiervoor was een social mediateam gevormd. De campagne is mede tot stand gekomen dankzij goede samenwerking met en inzet van VHN-office. Aan de campagne werd ook actief meegewerkt door de deelnemende winkeliers, oude en nieuwe media werden hierbij samen gebruikt. Hier werd echt een social mediacampagne gepland en uitgevoerd. Het is erg wenselijk om dit soort langdurige, geplande campagnes voortaan vaker te doen. Dit kan op diverse manieren, bv. rondom een thema of event, maar bv. ook rondom één enkel artikel (bv. onze eigen nieuwsberichten), die dan vaker gepost worden met telkens andere citaten.

d. Nieuwe flyers

Fairtrade Gouda ontwikkelde in 2020 nieuwe, geactualiseerde versies van de beide flyers, de algemene op consumenten gerichte flyer "Breng Fairtrade dichtbij" en "Doe mee", speciaal gericht op ondernemers en organisaties. Zowel ontwerp als productie van deze flyers werd toevertrouwd

aan een nieuwe partner, Studio Kaboem van Robert Been, die ook de regionale flyer, display en poster over Fair Fashion verzorgde voor de Fairtrade week eind oktober (zie elders). Studio Kaboem werd meteen ook Fairtrade deelnemer.

8. Vrijwilligers kernteam en Stichting

Het kernteam is in 2020 iets geslonken, door de beperkingen om publieksactiviteiten te organiseren. Niettemin blijft het kernteam goed gevuld, wat perspectief blijft bieden op hernieuwde activiteit zodra de pandemie dit weer toelaat.

Begin 2020 hadden zich enkele nieuwe vrijwilligers aangemeld; er waren goede gesprekken gevoerd met 2 van hen, maar door de corona-maatregelen zijn de prioriteiten verlegd (een van hen is daarna de cursus gaan volgen om energiecoach in Gouda te worden); een derde vrijwilliger heeft mogelijk nog belangstelling in 2021 om aan te sluiten bij de onderwijsgroep.

Jens van Meeteren (in 2019 stagiaire bij het landelijk secretariaat Fairtrade Gemeenten) heeft een aantal 'diepte-interviews' gevoerd met Fairtrade deelnemers over de drijfveren om maatschappelijk verantwoord te ondernemen en de rol van Fairtrade in dit kader.

Iemkje Tijsseling is toegetreden tot het kernteam en zal o.a. onderwijsactiviteiten ontwikkelen zodra dat weer kan.

Helaas hebben we in 2020 ook afscheid moeten nemen van een vrijwilliger van het eerste uur, de heer Dick Winkelman, enthousiast ondernemer en vernieuwer, inspirerende kracht achter het museum haven café het IJsselhuis, en zeer betrokken bij Fairtrade in Gouda.

Er is een goed contact gelegd met de **Stichting Samen voor Goud**; wij hebben ons gepresenteerd in het Hoornbeeck College aan studenten die vrijwilligerswerk willen verrichten in het kader van een Maatschappelijke Diensttijd. Door de corona-maatregelen is de keuze op andere activiteiten gevallen. Deze samenwerking biedt echter perspectief in het volgende jaar.

9. Financiën

De Stichting Fairtrade Gouda ontvangt voor het uitvoeren van haar activiteiten naast de bijdragen van de deelnemende winkeliers (logopagina) een bijdrage van de Gemeente Gouda. Zoals boven in het jaarverslag te lezen was, hebben de geplande activiteiten slechts beperkt doorgang kunnen vinden door de corona pandemie. De stichting eindigt het jaar daardoor met een batig saldo (1.990,26 Euro). Het verrekenen van dit saldo zal met de gemeente Gouda besproken worden. Er zijn geen uitgaven gedaan in 2020 ten laste van het Educatief fonds van de stichting.

Een externe kascommissie heeft de gevoerde financiële administratie over 2020 gecontroleerd op juistheid en volledigheid, en geconstateerd dat de door de penningmeester gepresenteerde jaar cijfers een correcte weergave zijn van de realisatie in 2020.

1 maart 2021

Stichting Fairtrade Gouda

Begroting en realisatie 2020				Realisatie	
Inkomsten		Begroting		Realisatie	
Saldo 2019		89.32		89.32	
Activiteitenbegroting Gemeente Gouda		5,000.00		6,025.00	
Logopagina (sponsors: 20 x 240 + BTW)		5,808.00		5,190.90	
BTW teruggave (schatting) - netto		492.00		553.00	
Bijdrage deelnemers Eerlijk Winkelen		50.00		50.00	
Totaal inkomsten		11,439.32		11,908.22	
Uitgaven		Begroting		Realisatie	
	<u>omschrijving begroting</u>				
BTW afdracht	20 deelnemers at 50,40 -> zie teruggave netto		pm		pm
Landelijke campagne	Bijdrage landelijke campagne Gem. Gouda		-		1,025.00
Kernactiviteiten	Deelnemers contacten	100.00		30.00	
	Wereld Fairtradedag	500.00		-	
	Fairtrade Week	1,000.00	1,600.00	348.27	378.27
Duurzaamheid en MVO	* samenwerkingsverband Duurzaamheidsdag	300.00		-	
	* Eerlijk Winkelen	150.00		-	
	* Bijdrage Duurzaamheidsplatform	150.00	600.00	151.25	151.25
Communicatie	* logopagina Goudse Post (5 *1 pagina en 2*spread)	4,872.96		4,740.59	
	* Indebuurt	2,075.32		1,791.95	
	* website onderhoud	200.00		181.50	
	* Diverse folders	500.00		520.91	
	* Videofilm	100.00		-	
	* Fotograaf	350.00		350.00	
	* overige communicatiemiddelen	100.00	8,198.28		-
Fairtrade Gouda	Bankkosten	-		185.77	
	Organisatiekosten (incl ambassadeurs)	250.00		263.50	
	Vrijwilligers (incl etentje)	500.00	750.00	329.22	778.49
Onvoorzien			250.00	-	-
Totaal uitgaven		11,398.28		9,917.96	
Overschot (Inkomsten - Uitgaven)			41.04		1,990.26
Begroting Educatief Fonds 2020		Begroting		Realisatie	
Beginsaldo	Stand Educatief Fonds 01-01-2020		12,524.62		12,524.62
Activiteiten 2020	Wereldreis - 2 wereldreizen in 2020		1,500.00		-
	Inkomsten Wereldreis	-	250.00		-
	Scholierendebat		300.00		-
	Diverse activiteiten		PM		
Saldo Educatief Fonds		10,974.62		12,524.62	

Beginsaldo:	
Banksaldo 1-1-2020	12,528.73
pm 2019 AF	619.79
pm 2019 BIJ	705.00
Gecorrigeerd saldo	12,613.94
Educatief fonds	12,524.62
Saldo 2019	
Activiteitenbegroting	89.32